

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnäisten äänenkannattaja

Organ of the Finnish Working Women in America

No. 40

TIISTAINA, LOKAKUUN 1 P.—TUESDAY, OCTOBER 1.

1918—Kahdeksas vuosikerta.

Luokkataistelijan palkka

Luokkataistelijan palkka! — Kukapa rehellinen työläinen ei tuntisi tuskan tunnetta rinnassaan ajatellessaan sitä raskasta tuomiota, mikä on langetettu Eugene V. Debsille, hänelle, hopeahapsiselle, kuusikymmentäkaksi-vuotiaalle vanhukselle, hänelle, jota kohtaan jokainen rehellinen työläinen tuntee suurta kunnioituksen tunnetta hänen pitkäaikaisen järkähtämättömän puolutoimintansa vuoksi. Nyt hän vanha puolueveteraani, Eugene V. Debs, on tuomittu vankolulain rikkomisesta kymmeneksi vuodeksi Moundsville, W. Va. kuritushuoneeseen. Katkerana hiipii mieleen kysymys, että täytyykö tuon jalon, rohkean, innokkaan oikeuden puolustajan virua elämänsä viimeiset vuodet synkkään kurituskamaraan teljettyinä. Siinä tosin ei ole mitään outoa, että suljetaan vankilaan se, joka on uskaltanut a-laspoljeuille, riistetyille orjille oikeutta julistaa ja seistä jyrkkänä oikeuden puolesta, sillä kautta historian aikojen aina ovat polttorovio, hirttonuora, kidutuskammio tai vankila olleet niiden osana, jotka ovat totuutta julistaneet ja totuuden avulla yrittäneet horjuttaa vallassa olevan luokan epäoikeutettua riis toasemaa. Hän, Debs, on yksi niitä väsymättömiä luokkataistelijoita, joka on horjumattomasti seisonut sosialismin peruskallilla yli kaksikymmentä vuotta. Hän on ollut Amerikan sosialistipuolueen riveissä siitä saakka kuin Amerikan sosialistipuolue on järjestetty vuonna 1897. Jo paljon aikasemmin, jo varhaisesta nuoruudestaan saakka on Eugene V. Debs ottanut innolla osaa Amerikan työläisten taloudellisiin taisteluihin, joten hänen nimensä on hälypäättömästi piirtynyt Amerikan työväenliikkeen historiaan. Tuskinpa löytyy Amerikan sosialistipuolueesta toista puolueoveria, joka olisi saanut osakseen niin yksimielisen ja jakamattoman tunnustuksen kaikilta järjestyneiltä työläisiltä kuin Eugene V. Debs. Eivät ainoastaan työläiset ole antaneet tunnustustaan hänelle, vaan Amerikan oppineimmat miehetkin ovat tunnustaneet hänet yhdeksi aikamme etevimmäksi puhujaksi. Niinpä kuuluisa amerikalainen kirjailija, Edwin Markham, on kirjottanut Debsistä seuraavan lausunnon:

“Eugene Debs! Se on yksi vuosisatamme suurimpia nimiä. Ei kukaan — ei edes poliittinen vihemies — ole koskaan sanonut ettei Debs olisi rehellinen sydämensä pohjasta saakka. On vaikeuttavaa tavata tuo rohkea ihmisistä. Hänen kädenpuristuksensa on nautintoa, hänen valoisa katseensa toiveita herättävä.”

Nyt kuitenkin tuo rohkea ihmisistä, horjumaton oikeuden puolustaja on rikoksellisena tuo-

SUURI SUNNUNTAI

Kirj. Helmi M—n.

On päivä niin herttainen, on sapatti, pyhä. Vaan orja se raataa vain työssänsä yhä. Koneet ne ravaa, rattahat raksaa. Koneiden rinnalla orja raataa jaksaa — —

Jaksaa jos jaksaa, kunnes rattaat ruumiin ruhjoo, ja kukapa maksaa, vaikka sirpaleiks' köyhän sielun ja ruumiin puhkoo ja työhönsä kaatuu — —?

Niin — vaikkapa kaatuu — jo tuhansia maatuu kuoppiin ja luoliin. Jouda ei joutilaat huoliin. —

Ei jouda he huoliin — ei orjista taikaa! Jos koneet vain kestää, ei ole aikaa pieniä vammoja estää. — —

Orjalta oikeus puuttuu, Numeroiks' raatajat muuttuu. Aika on rahaa! Kulta mammonan myllyt jauhaa, ne alati sahaa! Ei taukoa jyske, ei lepoa suo, ei rauhaa. — — —

Orja, kuulehan, sanan tään soima! Nouse, heitä kahlees' pysäytä koneiden mahtava voima.

Sua kutsuu jo päivä, vapaus vuottaa! Nyt jo voit nousevaan huomiseen luottaa!

Suuri on saapuva sunnuntai sulle!

Arkiset touhusi taukoo kohta, kun joukkosi voima kasvaa ja raatajat silmänsä aukoo. —

Saapuvi sunnuntai suuri varmaan, pilvetön, kirkas, vapaiden juhla! Et entisen orjuuden pilvisen, harmaan

mittu kymmeneksi vuodeksi kuritushuoneeseen. Jos mikään, niin juuri nuo tuollaiset julmat luokkatuomiot ovat omiaan nostattamaan työläisissä hellittämättömyyttä halua väsymättömästi taistella sen kurjan järjestelmän kukistamiseksi, jonka vallitessa ainoastaan on mahdollista että tuomitaan rikoksellisena vankilaan ne, jotka ovat kansan enemmistön oikeutta puolustaneet. — Niin kauan kuin harvain etuoikeuteen perustava yhteiskuntajärjestelmä on vallassa, on myöskin lahjakkaimpien luokkataistelijain palkkana synkeä vankilan komero. — Jenny Trast.

päivän mustaa kangastusta, sä näe silloin.

Näes, kun joukot nousseet on voimaan, nousseet pois orjuuden mustasta yöstä, saivat he vapauden kellot soimaan lakattuaan vihdoin orjan työstä!

— — —
Saavu sunnuntai suvinen, suuri!
Kohoa veljeyden mahtava muuri.
Oi, nouse jo orjakansa!

Palvelijattarien asemasta

Seuratessa nykyistä mailman menoa, huomaa työläisten kaikkialla heräävän tuntemaan työnsä arvon ja sen jälkeen myöskin vaatimaan parempia elämän mahdollisuuksia. Työläiset kaikilla eri ammattialoilla alkavat järjestymään, joka on ensi askel olojensa parantukseen.

On kuitenkin olemassa eräs työala, jonka tekijät, joitakin poikkeuksia lukuunottamatta, nukkuvat vielä aivan Aatamin aikuista unta. Nämä uinailijat tunnetaan niin kutsuttuina perhepalvelijoina. Heitä oikeastaan pitäisi kutsua kulttuurikauden orjiksi, sillä perhepalvelija ei ole muu kuin orja. Vaikka palkkatyöläiset kaikilla työaloilla tuntevat itsensä orjiksi, niin tuskinpa sentään löytynee työalaa, joka orjuudessa vetäisi vertoja perhepalvelijattarille.

Kun työläiset muilla työaloilla työskentelevät jotkut määrättyt tunnit, ovat he työnsä lopettamaan vapaat työnantajiansa määräyksistä ja saavat viettää vapaa-aikansa sen jälestä sen mukaan kuin heidän väsyneet raajansa ja ohuet rahapussinsa myöten antavat. Mutta milloin on palvelustyttö vapaa? Joka ainoa perheissä palveleva tai palvellut nainen voi sanoa, että ei milloinkaan. Palvelijattarien orjuus alkaa silloin kun hän alkaa työnsä perheessä ja loppuu vasta sitten kun hän jättää työpaikkansa. Kaiken aikaa hän on orja ja saa tuntea sen raskaasti.

Palvelijattarien keskuudessa on yleensä tunnettu seikka, että keskiluokkalaisilla palveleminen ei ole varsin yhtä oriuttavaa kuin yläluokkalaisia palvellessa, jolloin emäntä määrittelee yksin palvelijattaren pukeutumisenkin aina kureilivista kengänkorkoon asti. Keskiluokkalaisia palvelella ei määritellä niin tarkoin näin persoonallisia asioita, mutta sen sijaan on paljon muuta, kuten esimerkiksi vlenmäärin raskas työ ja useassa tapauksessa

(Jatkoa toisella sivulla)

Tietoa hankkimaan!

Kapitalistinen riistomahti iskee yhä syvemmälle ahaat hampaansa meihin riistettävään luokkaan. Yhä tiukemmin se haluaa imeä voimaamme viimeiseen verenpisaraan asti. Ja nyt jos koskaan sillä on tilaisuus sitä tehdä. Jos lakkoilla v. m. järjestetyillä taloudellisilla järjestöillä saamme parannuksia oloihimme, palkankorotuksia y. m. parannuksia, saammeko todellisesti nauttia näistä parannuksista? Emme! Kapitalistit tekevät kaikkensa ensinnäkin käyttämään tätä sota-aikaa hyväkseen. He maalaavat työläiset epäsuosittaviksi y. m. jos he yrittävät hankkia parannuksia, mutta he itse nostavat elintarpeitten hintaa huimaavasti ja selittävät meille vimmattömille kaiken hinnan nousun johtuvan sodasta. Siis he käyttävät sota-aikaa omien voittojensa ja riistomahdollisuuksiensa keppihevosenä ja me tietämättömyydessämme uskomme näin olevan. Huokaamme vain ja növrrymme uskomaan kaikkea tätä. Ja vaikka kuinka saisimme palkankorotuksia, sitä myöten elintarpeet nousevat. Siis yksin taloudellisesti järjestymällä emme voi saada parannuksia oloihimme.

Niin kauan kuin kapitalistit omistavat kaikki tuotantolähteet, niin auvkan myöskin saamme elää riistettävänä, sillä sen tiedämme että koskaamme he eivät katso meidän parastamme. Meidän täytyy saada nämä tuotantolähteet koko yhteiskunnan omaisuudeksi, ettei yksityiset elostelijat saa niistä yksin nauttia. Meidän täytyy oppia valtiollaan merkitystä. Meidän täytyy saada se suojaamaan meidän työläisten etua. Vaikka jotkut kutsuvatkin valtiota vain mitättömäksi “varjoksi” ja “heijastukseksi”, on se todellisuudessa kaikkea muuta, mutta ei mitään. Mutta silloin vasta se on työläisille hyödyksi kun se on meidän, työtätekevän luokan määräämisvallan alainen, ja kun se omistaa tuotantolähteet. Siksi olisi meille tarpeellista oppia mitä merkitystä valtiollalla on. Meidän tulisi saada yleinen ja yhtäläinen äänioikeus naisille kun sitä ei yleisesti vielä ole. Meidän tulee olla luokkatietoisia että ymmärtäisimme käyttä sen omaksi eduksemme. Usein huudetaan että mitä ovat sosialistiset virkailijat saaneet aikaan. He ovat aina kyllä saaneet sen aikaan mitä vähemmistöön voivat työtätekevän luokan hyödyksi saadakin. Pöytäsihän kaikkien ymmärtää, että vähemmistöön eivät sosialistit voi mailmaa mullistaa. Radikaalimme eivät näytä vain oonivan valtiollaan merkitystä. Hyvin hämärää se näyttää olevan monelle meille naisillekin, jotka kuulumme sosialistipuolueeseen. Eikö meidänkin velvollisuutemme olisi ymmärtää sitä

(Jatkoa toisella sivulla)